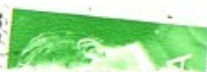

ELS ALBERCOCS, UN

ANY MES

**Reportatge
Centrals**

Als mesos de juny i juliol Porreres es transforma en un gran sequer d'albercocs. La vida del poble queda altament condicionada a l'etapa de recollida i elaboració de la producció agrícola més característica i pròpia. Hi ha un alt índex de gent que treballa i tota una encesa problemàtica de preus i exportació. "LLUM D'OLI" vol tractar amb profunditat aquests temes quan l'albercoc és la notícia de Porreres.

El nostre passat: El cultiu de safrà a Porreres

Superstició dins Porreres ~ La Societat de Caçadors

esports

EL PORRERES, UN PROJECTE DE FUTUR

Al final d'una llarga i acceptable temporada el Porreres no va poder esser campió del torneig de primavera però poc hi faltà. L'equip que presideix En Pep Roig ha començat la tasca d'un projecte de futur que doni garanties i possibilitats a un club que vol esser fort i representatiu dins la Tercera Divisió.

- **CICLISME**
- **ESCACS**

El cultiu del safrà a Porreres

Per Maria Barceló i Crespí.

Dins el marc d'una economia pre-industrial l'agricultura ocupa bàsicament el lloc fonamental de tota l'activitat econòmica. L'agricultura ha estat i encara en gran part segueix essent una de les fonts de riquesa més importants per a Porreres. En general es tracta d'una agricultura de secà, sobretot a base de cereals, amb el complement de la ramadeira.

Ara bé, els cultius no han estat sempre els mateixos. Un cultiu que avui ha desaparegut quasi per complet dels nostres camps i que en altres èpoques fou ben representatiu de la nostra vila era el safrà. D'aquest cultiu, que hom podria qualificar gairebé d'exòtic, no en sabem l'extensió que s'hi dedicava ni la producció. Es per això que, davant una manca de documentació específica, hem de recórrer a les notícies que ens faciliten els cronistes, viatgers, etc. quan es refereixen a la vila de Porreres. Veiem-ne alguns exemples:

A fins del segle XVI ja disposam de dades sobre plantacions de safrà en el lloc de Binicapús. N'agafarem dues mostres. El dia 15 d'abril de 1.578 quatre quarterades de terra de Pere Mora foren valorades en 170 lliures "compres lo safrà". El dia 25 d'abril del mateix any, una quarterada de vinya i cinc quartons "de

terra y lo çafrà" de Rafel Barceló fou valorat en 150 lliures.

FERRER CASSA qualifica el safrà porrerenc, cap al final del segle XVIII, dient que "es mejor que el de La Mancha".

TERRASA-BERARD a la seva Ho. de las villas y poblaciones de Mallorca, senyalen el safrà com a part important de la cullita porrerenca.

L'ARXIDUC LLUIS SALVADOR explica com "el azafrán es una de las plantas que parece ser muy adecuada al clima y a la calidad de los terrenos de Mallorca. Se le cultiva en pequeña cantidad, en todos los términos de la Isla, pero en gran escala únicamente en Porreres, donde se coge un azafrán de primera calidad, y en Inca y Lloseta".

VARGAS PONCE ens diu que "el azafrán, especialmente de Porreres, es más fino y excelente que el de La Mancha".

ALEXANDER DE LABORDE, explica referint-se a Porreres: "El terme abunda en blat, civada, blat de moro, oli, safrà, vi i molt de bestiar".

També el Diccionari de PASQUAL MADDOZ (1.849) en la relació de cultius porrerencs s'anomena el safrà.

Podríem citar encara molts més testimonis però creiem que és suficient com a mostra curiosa d'un cultiu desaparegut dels nostres camps.

Una descripció de Porreres del Segle XVIII

Sens dubte resulten força interessants les descripcions que fan de l'illa de Mallorca en general i de les distintes viles en particular els cronistes, historiadors i també viatgers que es dedicaren a recórrer la nostra roqueta especialment en el transcurs del segle passat. Només cal recordar l'Arxiduc Lluís Salvador d'Àustria, Laborde, Pifferrer entre molts d'altres.

Hem considerat d'interès reproduir a les pàgines de "Llum d'oli", adesiara, algunes d'aquestes descripcions referents a la nostra vila.

FERRER i CASSA cap al final del segle XVII ens ofereix la següent visió de Porreres:

"PORRERAS con mucho y rico azafran y regalada miel tiene 775 vesinos, 2346 de comunión, 882 de confecion, total 3228. Su cosecha consiste en 13.227 4/5 quarteradas de trigo y candeal, 8.291 de cebada, 4.062 2/5 avena, 1.046 4/5 de legumbres, 14.799 4/5 cangas de vino, 4.140 cabezas de ganado lanar, 243 de ganado cabrio, 100 de vacuno además ai en dicha villa 2 Boticarios, 4 barberos, 1 pelaire, 20 texedores lino, 43

telares de lino, 8 albañiles, 10 carpinteros, 8 alareros, 9 herreros, 31 zapatero, 2 sastres, 19 molineros, 1 molino agua, 18 de viento, 15 alambiques. Tiene esta villa la mas magnifica, ostentosa y bien adornada iglesia de la parte forense y tambien la circunstancia de estar situada esta villa en el llano y ser una de las que sirven granero de la isla. Su azafran es mejor que el de la Mancha. Ai tambien en el termino de Porreras la montaña denominada el Pug de Montecion con ermita de N.S y casa de estudios de Gramatica por cuenta de los Regidores de dicha villa. Su Baile de H. Bernardo Mora, su cura el Dr. D. Antonio Canet".

Maria Barceló i Crespí.

Notes:

1.- Hem respectat fidelment l'ortografia de l'original.

2.- Aquest manuscrit es troba a la Biblioteca del Monestir de la Real.

3.- Fitxa tècnica: FERRER i CASSA, Francisco: Descripción de la isla de Mallorca y de lo más memorable que se encuentra en ella conforme se refiere en varios impresos y manuscritos ocios (1.793).

Una alternativa a l'atur juvenil

Als pobles preocupa fort ferm l'atur dels joves. Als pobles molts de joves estan sense feina. Molts estudien sense ganes només per passar el temps amb qualque cosa.

Massa bé sabem que aquest és un dels problemes més forts de l'Estat espanyol i que les seves solucions depenen d'unes coordenades que cauen més enllà de les nostres impotents bones voluntats.

Pero també sabem que cal fer qualque cosa més que llamentar-nos. Creim que precisament el temps de crisi és el moment més escaient per treure el suc a la nostra dormida creativitat. Ja que no està en les nostres mans donar les degudes solucions, es tractaria de fer petits signes, petites realitzacions, que mantenguin viva la lluita per empènyer les solucions definitives.

En aquest sentit voldríem FER UNA CRIDA ALS JOVES DE LA PART FORANA.

Davant altres problemes, com poden ser formació, cultura, esplai... els joves de Mallorca han estat capaços de donar unes passes pròpies, d'aportar unes solucions nascudes des d'ells mateixos i des de la realitat del seu entorn. Per això han format clubs d'esplai, associacions de veïnats, colles d'excursionistes, grups de teatre, revisions de vida, revistes locals... Però ningú

encara, que nosaltres sapiguem, dins els nostres pobles, ha fet qualque cosa pràctica, que servís de símbol, de contra-punt, d'exemple dins el camps de l'atur juvenil.

Feines, als pobles, n'hi ha moltes. Cada any resten ametllers sense espolsar, garrigues sense aixarmar, camins sense arranjat, voreres sense netejar...

Seria qüestió de reunir-se en grup, de prendre si fos necessari fesomia legal de cooperativa, de posar-se en contacte amb l'Ajuntament i de començar sense massa més solfes. Sens dubte, davant l'eficàcia de la primera iniciativa sortirien altres propostes. Pensem que als nostres pobles aquesta forma de treballar, d'investir la fam, no és nova. Molt abans de nosaltres els nostres padrins i fins i tot els nostres pares s'uniren en colles, en petits grups de companys, per prendre ESCARADES. Amb aquesta forma de fer feina pel seu propi compte i risc, s'aixecaren milers de marges, es tregueren moltes carretades de rabassons i se sembraren milions d'arbres.

A Ciutat l'experiència de les cooperatives d'associacions de veïnats i de marginats han estat una positiva i alligadora iniciativa.

Quan hom s'ofega no espera vaixells salvadors que mai arriben, sinó que s'aferra al primer tronc que troba a l'abast.

Final del curs al col·legi Verge de Monti-Sion

Una simpàtica actuació conjunta a la festa de fi de curs del Col·legi Verge de Monti-Sion. (Foto Vidal)

El passat diumenge 12 de juny va tenir lloc a Monti-Sion la festa de la família organitzada pel Col·legi Verge de Monti-Sion, per a celebrar el fi de curs com a darrera activitat realitzada al llarg de l'any escolar 80-81.

La festa consistí en diverses activitats: comèdies, balls, exercicis gimnàstics, passades de models, etc. realitzades pels nins amb l'ajuda dels professors i l'Associació de pares.

Durant aquest curs es varen fer grans varietat d'activitats, cosa molt positiva, entre les quals podem destacar les classes d'anglès, ball de bot, mecanografia, dibuix, pintura, judo, etc. organitzades per l'Associació de pares d'Alumnes. Per completar l'educació dels nins es feren algunes visites a distints llocs del nostre

poble: Ca'n Xenoy, Sa Teulera, Sa Torre, etc. així com una diada ecològica a Monti-Sion que consistí en netejar tot el Puig. Sortint del terme de Porreres realitzaren una excursió a Sa Canova, finca experimental agrària.

Els alumnes de 8è. prepararen amb il·lusió el viatge d'estudis que veren realitzat per Pasqua visitant Barcelona, Moserrat, Lourdes, La Vall d'Aran i altres llocs de la regió. Els de 5è. no pogueren anar tan lluny, contentant-se amb una estada d'un cap de setmana a l'illa d'Eivissa. Els petits també disfrutaren d'un dia d'excursió a Cura, donant-se per satisfets.

El dia 23 de març els alumnes que participen a la Coral anaren a la Trobada de Corals infantils que se celebrà a Capdepera.

A Porreres no venen gel

Si voleu fer una bona gelatada a l'antiga, és a dir, amb una bomba de fer gelat, d'aquelles que roden, no podreu trobar gel a Porreres, com abans succeïa. Així aquesta manera tan autèntica de fer bon gelat s'està perdent més, una perque queden poques bombes i l'altre que això d'haver d'anar a Campos a comprar mitja arrova de gel és tenir-ne moltes ganes...

Comunicat de l'Agrupació Cultural damunt l'incendi

L'Agrupació Cultural de Porreres vol agrair especialment als socis i persones simpatitzants que la víspera de Sant Joan ajudaren a sufocar el foc produït a la rodalia de Monti-Sion, en motiu de la celebració d'aquesta popular tradició, la seva decidida i efectiva participació, amb la qual fou possible, gairebé sense més ajuda, que el desgraciat incident fos solsament un conat d'incendi amb mínimes conseqüències i que afectà a un redol d'uns 60 metres quadrats.

Gràcies de bon de veres a aquests amics, la majoria joves, i a aquells altres que després s'incorporaren a la tasca de la total neutralització del foc amb el seu treball i voluntat, no limitant-se a ser espectadors d'una cosa que no havia estat res més que una alarma. Gràcies també per les mostres de simpatia i suport en moments certament difícils on son més fàcils les crítiques lleugeres.

Llamentam profundament l'alarma que sofrí la població i els danys ocasionats, més morals que físics. La nostra Entitat sent un respecte major del paisatge i la seva conservació natural i ens agrada la convivència pacífica. No som —com s'ha volgut fer entendre per part de gent malintencionada— incendiàries. No s'han de confondre les coses. Gràcies als donats de Monti-Sion per la seva comprensió, a alguns membres del Consistori porrerenc i al rector Francesc Ramis, a la gent que va pujar i al camioner que dugué l'aigua. Però, gràcies una vegada més, a aquells que essent a la festa es decidiren exemplarment a aturar les flames amb vertader risc de la seva pròpia integritat física.

Notícia de Preus

TONI TOUS: EXPOSICIO A CAMPOS

El nostre paísà Toni Tous està aconseguint unes excel·lents produccions pictòriques a jutjar per la mostra que ha realitzat darrerament amb molt d'èxit a Campos on presentà una sèrie de paisatges a la Sala de Cultura de "Sa Nostra". Sens dubte, és el paisatge illenc el que predomina a l'obra d'En Tous amb unes característiques i un estil lluminos molt propi.

- Preus de l'ametlla . 240 pts. (a la prova)
- Garrova . . sense cotització.
- Porcella . . . . de 160 a 190.
- Porc . . . . . de 85 a 100.
- Xots . . . . . de 190 a 210.
- Xots en canal de 420 a 440.

SEAT
SERVICI OFICIAL

JAUME MORA

C. Lluís Vives, 6, 8 i 10 PORRERES

SERVICI DE GRUA

Tel. 64 70 55

La caça, segons els caçadors

Membres d'aquesta reacció han estat parlant amb directius de la Societat de Caçadors de Porreres sobre la problemàtica de la caça en general i del nostre municipi en particular.

Preguntats sobre les fetxes, els caçadors troben que obrir la temporada el primer d'agost fins dia 15 d'agost just per caçar amb cans eivissencs, i a partir de dia 15 amb escopeta, és massa tard tenint amb compte que altres anys es feia molt abans, i que el mal, afecte als conills de valent s'acursa la temporada considerablement i el dany que aquestes peces fan al camp és gros.

Això demostra una vegada més que a Madrid no tenen gaire clar com funciona la caça per aquí, a pesar de que unes cinquanta societats de caçadors han demanat poder començar abans d'aquestes fetxes. També en matèria de sancions és ben necessari que ICONA es posi al dia a fi d'escalivar els furtius que obliden que la caça és un esport i no un negoci. N'hi ha alguns que es dedi-

quen més a fer carn amb una escopeta o altres medis no massa ortodoxes que a distreure's.

Hi ha una cosa tan senzilla i que a primera vista no pareix que tengui importància, com és passejar el ca per fora vila, que pot resultar dolent per a la conservació adequada de les perdius, ja que aquest ca trobarà un niu amb les perdius petites —tal volta no les faci res, ben segur— però la mare no hi tornarà pus al niu, avorrint el nieró. Amb això la gent hauria de tenir més esment, ara que s'ha aconseguit tenir un major respecte a les perdius, a fi de poder tirar quan sigui hora i que quan sortiguem a caçar trobem més caça.

Quant a les llicències també han pujat molt de preu. Això de passar de 700 pessetes a 1000 per a caçadors modestos com són els que no tenen un "coto" particular trobam que és massa puja. A Mallorca hi ha massa "cotos" i de cada vegada el caçador modest i popular està més malament.

**Societat de Caçadors:
Bon funcionament**

Dia 13 de juny la societat va tenir junta general al local de l'antic Quarter amb una concurrència que va omplir totalment la sala, prova de l'interès que va despertar. Per part del president, Joan Sorell, s'obrí l'acta amb l'examen i aprovació del balanç de comptes, detallant despeses i ingressos, essent l'estat actual satisfactori i amb bones perspectives de seguir igual, fou aprovat per majoria. A continuació, digué que els objectius proposats quan es va fundar, l'any passat l'entitat, s'han complert. S'ha tirat endavant i s'ha fet vida normal, formant-se una base sòlida. Per altra part i molt important s'ha aconseguit aturar els abusos dels caçadors furtius. Es col·locaren plaques dins tot el terme municipal, es poder caçar a l'aguait a partir del 7 de juliol, acordant tancar la temporada el 6 de gener a fi de protegir especialment el conill i la perdiu. Es va contractar un guardat jurat, el que amb tota llibertat i igualtat per a tots complís les seves obligacions, aconseguint en primer lloc denunciar a tots els que no eren socis i venien a caçar al nostre terme. Així mateix es va procedir a amonestar per carta als socis que no complien les normes de caça, retirant el carnet a dos socis per haver tirat a les perdius en temps de veda. Amés s'aixecaren 8 denúncies més per diversos motius. Un altre aspecte important de la societat és la part, diríem, gestora, donat que tramitarem a preu de cost 554 documents.

En quant a activitats es va referir a les següents: entrenaments de Tiro al Plato, cans de mostra, tirada de Sant Roc, participació al campionat de Balears de caça menor en ca, havent aconseguit Sebastià Mas Rado el tercer lloc per segon any consecutiu.

Un punt interessant va esser el de la repoblació de perdius havent estat el de l'any passat un any de prova i estudi en vista a properes repoblacions més importants. Concretament s'amollaren 10 perdius de les 20 aconseguïdes entre ICONA i la

societat —la diferència es deu a les baixes produïdes quan s'estaven preparant per l'amollada—. Finalitzant amb l'opinió seva i de la directiva de que malgrat les imperfeccions es va aconseguint un major control de la caça i protecció de les espècies cinegètiques, i més tenint en compte el número de socis —347— i la bona marxa econòmica es pot fer encara una millor campanya.

Tot això s'aprovà, sense vots en contra. Seguidament es va procedir a l'elecció de nous membres directius —quatre concretament— i després de la qual la Junta quedà així: president Joan Sorell Martorell, vice-president Miquel Barceló, secretari Antoni Servera, tresorer Miquel Juan, i vocals senyors Domínguez, Mora, Serra, Mora Vaquer, Font, Mas Mora, Mesquida i Rosselló. A continuació s'aprovà la nova quota, la mateixa de l'any passat, o sigui 1.800 ptes. i menors i vells 900.

En quant a activitats previstes, es fan les mateixes de l'any 80, pensant dedicar temps i pressuposts a guarderia, conservació, repoblació i altres que la Junta proposi. Estant molt interessants en trobar un terreny per fer tir al plat i entrenar cans de caça. Per a fer eficaç la repoblació es va proposar fer una reserva especial, però duit a votació no s'aprovà, al menys per enguany.

A la reunió despertà molta polèmica això de si se podria, a partir de dia primer d'agost, amollar solament els cans de caça o bé tota classe de cans. Al no haver-hi acord, s'està a l'espera del que digui ICONA. Així mateix i referint-se a aquest organisme, la majoria opinà que les seves sancions haurien d'esser més elevades, ja que les actuals són ridícules i desfessades. I finalment, digué, que en quant a l'apertura i tancament de temporada s'espera el que dispongui ICONA.

Protecció, repoblació i respecte a les lleis de caça, són les tres regles més importants que tot bon aficionat ha de tenir en compte sobre tot.

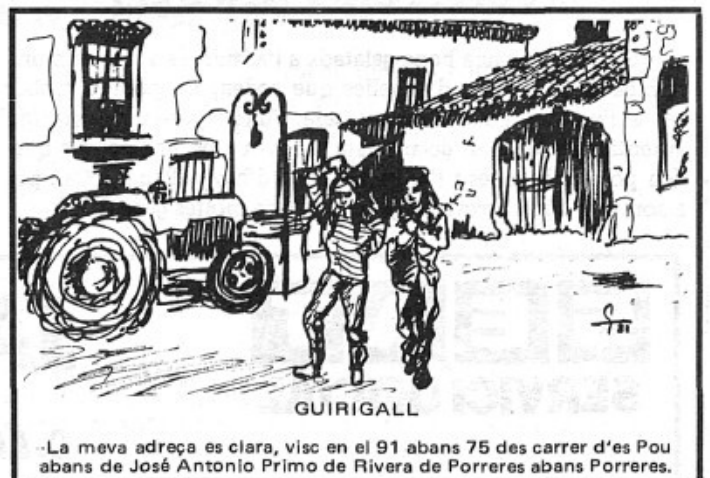
FRANCESC LLINAS

Pluviometria: 1981

dies de juny.

Fent una mica de balanç de les pluges registrades durant aquest primer mig any, podríem destacar en primer lloc de quantitat d'aigua caiguda durant el mes d'abril (Setmana Santa i següent). Per altra part també podríem destacar, dins les irregularitats de la climatologia, les relatives baixes temperatures que sobretot es donen en les nits i matinades d'aquests darrers

Gener . . . . 39,9 litres m2.
Febrer . . . . 32,0 litres m2.
Març . . . . 22,9 litres m2.
Abril . . . . 163,1 litres m2.
Maig . . . . . 7,4 litres m2.
Juny:
dia 25 . . . . 15,4 litres m2.
dia 27 . . . . . 6,0 litres m2.
dia 28 . . . . . 0,6 litres m2.
total juny . . 22,0 litres m2.
(dades recollides per l'estació oficial de pluviometria, per Julià Barceló i Auli).

GUIRIGALL

La meua adreça es clara, visc en el 91 abans 75 des carrer d'es Pou abans de José Antonio Primo de Rivera de Porreres abans Porreres.

IMPRENTA ROSSELLO PAPELERIA

C/ Gral. Goded, 12 (Carrer de Sa Galla)
Telf. 647242 - Particular 647206
PORRERES

Coses de superstició dins Porreres

Un horabaixa d'estiu, mantenim una conversa amb n'Esteve Ribas, personatge que coneix molt bé la vida porrerenca. El tema de la xerrada és intentar donar a conèixer alguns retalls de superstició que tingueren per escenari la vila de Porreres. Els nostres vells són una gran font d'informació que no es veu reflexada a les planes de cap llibre i que només hi podem arribar mitjançant un diàleg amb ells o amb aquelles persones que per diverses circumstàncies els coneixen prou bé, com és el cas de n'Esteve Ribas.

JOANA MORA - ¿Què em pots contar de superstició a Porreres?

ESTEVE RIBAS - Jo simplement et puc contar tres anècdotes damunt superstició que he sentit contar a una dona de Porreres, que per cert fa pocs mesos se va morir:

UNA DE BRUIXES

Hi havia a Porreres dues germanes que tot el poble deia que eren dues bruixes. Una d'elles al.lotes eren bruixes i que no anàs per aquella casa. Cansat de sentir aquests comentaris decidí un dia descobrir el secret. Un vespre, arribada l'hora d'anar-se'n, va semblar que sortia però de fet s'amagà darrera la porta mentre sentia que una d'ella deia a l'altra: "On li pegam avui vespre?". "Cap a Barcelona", contestà l'altra. I així, de cop i resposta, desapareixen per la xemeneia.

UNA DE GELOSIA

Per qüestions de gelosia una dona volia fotre una altra i no sabia com fer-ho. Un dia se li presentà una

dona mig bruixa i li va dir: "Jas aquesta poma i quan vegis la teva contrària la tires dins el foc". Ho va fer així. De dins la cuina la va veure que estava damunt la batidora i tot seguit tirà la poma entre les flamarades. A l'instant les falades de la contrària es varen encendre.

UNA DE DIMONIS

A una possessió de la nostra vila un bon dia comparagué un moix negre (Satanàs en forma de moix). Els amos el volien matar i no havia forma d'aconseguir-ho malgrat l'encalçassin amb una granera. En un moment de descuit l'animal entrà dins el forn. Tancaren la porta i encengueren foc. L'endemà al matí quan obriren la porta el moix sortí més viu que quan hi havia entrat.

JOANA MORA - Però, aquests fets no et semblen increïbles?

ESTEVE RIBAS - Sí, ara bé, els hem d'entendre dins un context d'ignorància existent en altre temps. Així i tot les creències populars mereixen un

respecte.

UNA VIVENCIA PERSONAL

JOANA MORA - Vols afegir alguna cosa?

ESTEVE RIBAS - Sí, només vull contar una vivència pròpia. Transcorrien els anys quaranta quan en una de les visites que jo solia fer juntament amb el manescal a les possessions del nostre terme va succeir el següent fet:

Aquell dia ens acompanyava també un jove estudiant de manescal que quedà astorat d'observar el que succeí. Una vaca, que sempre avortava, constituïa

l'objectiu de la nostra visita. El manescal donà una medecina a l'amo per a posar remei al problema. L'amo li contestà: "Ja no importa, va venir un curandero, me va donar aquesta bosseta (dedins contenia pèls) dient-me que la vaca havia fet un vadedell. El jove estudiant no pogué resistir la temptació i digué a l'amo: "Creis que aquest home no és com els altres, que si li peguen un tir no se morirà?". L'amo li contestà: "Si té temps de dir una oració les bales no li fan res".

JOANA MORA.

El Ple de l'Ajuntament

El passat dia 29 va tenir lloc el Ple Ordinari corresponent al mes de juny on es tractaren majorment assumptes de tràmit i del que destacam els següents acords:

-Recabar més informació per part del Consell per a l'instal.lació de la Biblioteca que ha estat concedida a Porreres previ conveni a subscriure.

-Reconèixer subsidi d'orfanat a favor de Frca. Aina Julià Mas en qualitat dels drets damunt el difunt Andreu Julià Obrador, Cap de la Guàrdia Municipal que fou de l'Ajun-

tament de Porreres.

-Aprovació del pla anual de vacances de funcionaris i de la certificació facultativa d'obres de la pavimentació i asfaltat del Camí de Sa Torre per un import de 3.417.940 pessetes.

-A instància de Miquel Ferrà, del PSOE, i prèvia lectura per Secretaria d'un escrit del GOB relatiu a la compra de La Trapa per a conversió de zona d'un públic s'aprovà comprar un títol o participació de 10.000 pessetes, facultant al Batlle a fer les gestions oportunes.

Fi de curs al col.legi

Nacional Mixte

Amb una festa molt lluïda tant en participació de pares com d'alumnes es va clausurar el present curs escolar a l'escola estatal el passat dissabte dia 20. Al llarg de tot el

capvespre els alumnes efectuaren diversos exercicis i actuacions, concursos, proves esportives, etc. i al vespre s'acabà la diada amb una berbena.

Fe d'Errades

A més d'un bot de paraules sense massa importància a les columnes tercera i quarta de l'entrevista de Joana Mora a Madò Maria "Peixet" a la plana 5, que trastoca una mica la conversa, també hi ha que rectificar a les planes cen-

trals el nom de l'autor del reportatge, no és Tomàs Ricard Morey, com surt, si no que **TOMAS RICARD BORDOY**, porrerenc que acaba actualment els seus estudis de Ciències de la Informació a Barcelona.

LLIMPIESES DE CUTIS - DEPILACIO
 MANICURA - PEDICURA
 TRACTAMENTS CORPORALS I FACIALS
 ETC.

DEMANAU HORA A

GABINET DE BELLESA

APOLONIA BAUZA

Carrer d'es Parents, 16 Tel. 64 71 15 PORRERES

Bar Pub

ES FAROLET

la marxa de Porreres

Carrer Queipo de Llano
 (Carrer de l'Almoïna)

La campanya del sequer d'Albercoc enguany: Optimisme moderat

Un any més a Porreres els Albercocs han madurat i una gran part dels porrerencs se disposen a participar en la campanya d'elaboració de l'albercoc sec, la qual cosa els suposarà una font d'ingressos gens desprezable. Es per aquest motiu que LLUM D'OLI ha volgut destinar aquestes pàgines de reportatge a analitzar la campanya que es presenta, i al mateix temps situar-la dins el temps, és a dir, fent referències al passat i al futur de la industrialització i comercialització d'aquest producte que tan important font d'ingressos representa pel nostre poble.

Per fer aquest reportatge hem contactat amb varis productors del poble per recabar les seves opinions respecte, la problemàtica, perspectives de futur i també dels canvis de plantejament després de la plaga de l'escarabat, que tant funestes conseqüències va tenir per a les plantacions d'albercoquers al nostre poble.

Primerament ens adreçarem a la Cooperativa de Porreres donat el volum d'albercoc verd que elabora i comercialitza —aprop d'un 50 per cent del que es produeix a Porreres—, i parlarem amb el seu president, recentment elegit, Jeroni Palerm i amb Miquel Gayà, demanant-los primerament que havia significat per Porreres la plaga de l'escarabat:

M.G.- La plaga de l'escarabat va significar un trencament total en la producció d'albercoc a Porreres i una desmoralització del productor. Llavors només quedava una alternativa que era tornar a plantar albercoquers nous, però això va suposar molt de temps d'investigació, consultes. Els tècnics ens aconsellaren arrabassar els arbres afectats, desinfectar la terra i estar uns sis anys sense tornar sembrar. Tan sols es salvaren els arbres sembrats dins terrenys argilosos i calcaris. També es feren proves empaltant damunt ametler, prunera i albercoquer, però no donà resultat.

"Tenim el mateix nombre d'albercoquers que abans de la plaga de l'escarabat".

LL.O.- Perquè la varietat que més s'introduí fou el "canino"?

M.G.- Perquè tot el temps que l'arbre creix es defensa millor de les larves de l'escarabat. També produeix molta fruita i més aviat i degut a les seves característiques és de més fàcil comercialització. Però hem de dir que també

requereix molt més cuidats, ja que és molt sensible a totes les plagues. També més poc temps de vida —a ple rendiment de 10 a 12 anys—

"Les 10 ptes. per quilo són totalment voluntàries"

al revés que els de "galta".

Avui podem dir que tenim plantats els mateixos albercoquers que abans de la plaga de l'escarabat, encara que no a plena producció.

Passant a interessar-nos

"L'exportació es dirigeix a Noruega, Finlàndia, Suïssa, Bèlgica, Dinamarca, Suècia, Veneçuela, EE.UU., Brasil, Canadà, Japó..."

per la campanya d'enguany, demanam a Jeroni Palerm com es presenta.

J.P.- Sense dubte no

serà una campanya com la del 78-79, per exemple, que s'elaboraren unes 309 Tones de vers, que junt amb el sec que aportaren els socis ferien unes 147 tones de sec, que suposaren pels socis productors uns 20 milions de ptes. Enguany pensam produir, si tot va bé i si les previsions no mos fallen unes 200 tones de verd —que és poc, diu en Miquel Gayà— donat les fallades que hi haurà degut als calabruixos que afectaren algunes zones.

LL.O.- A nivell de productors hem pogut constatar una certa retinència o falta de confiança amb la cooperativa. Pareix que no es caben de veure les aventatges i pel contrari si posen alguns emperós com que se cobra tard, mala organització de la campanya. Què mos podeu dir al respecte?

J.P.- Es clar que fins que no s'ha comercialitzat el sec no sabem el preu però vull dir que apart del que s'anticipa al soci que mos du albercoc verd jo enguany he proposat que tots els socis que ho vulguin puguin cobrar el verd al preu que se fixi i no esperar que s'hagi venut el sec. Respecte del preu del verd, que encara no sabem ben cert a quant es fixarà, vull dir una cosa: no estic d'acord amb aquells que diuen que els albercocs van barats quan n'hi ha molts. El problema és de costos d'elaboració, mà d'obra cada dia més cara

i escasa.

LL.O.- Interessa que es facin socis de la cooperativa només per l'albercoc?

G.P.- Si, sempre que el soci compliga amb les seves obligacions de dur el producte a la cooperativa i que compri els "abonos" i insecticides a nosaltres, que són sempre més barats que a altres llocs.

"Enguany es podrà d'un 20 a un 25 per cent de la cullita".

Hi ha confusió respecte als beneficis que pot donar el pertanyer a la cooperativa. Potser que no se guanyi tant per alguns conceptes però globalment el benefici —i a la llarga— és segur.

Referent a la venda en verd els dos representants de la Cooperativa ens digueren que enguany ha anat molt bé, encara que a les hores d'ara començava a fluïxer per causa de la competència d'altres llocs de l'Illa que tenen la fruita més primerenca i que no hi ha possibilitats de treure'n a la Península tan sols es comercialitzable a l'interior.

La Cooperativa per dur endavant aquesta tasca té una persona encarregada de vendre a Mercapalma, i ho fa a comissió —15 per cent a ella, un 2 per cent per la Cooperativa i un 1 per cent

"Aquesta campanya donarà de 500 a 600 tones de sec".

per l'administració interna— Una altra de les nostres preguntes anava encaminada a saber si s'havien estudiat altres formes de comercialització de la fruita en verd com fruita de molta qualitat, grossa, amb una bona presentació al consumidor —per hotels i inclús mercat en general—, i ens digueren que de moment no hi havia res.

Per acabar la xerrada varem voler saber com veien el futur per l'albercoc de Porreres:

J.P.- Jo pens que n'hi ha de futur per l'albercoc

"Elaborar un quilo de fruita costa de 10 a 12 ptes".

sec, i ho demostra el fet que hi ha demanda cada any, malgrat el límit fixat per les administracions dels països importadors d'un 1 per mil de sofre. Enguany inclús s'ha interessat per preus i qualitats Nord-Amèrica quan feia sis o set anys que no donaven senyals de vida per la Cooperativa. Actualment exportam preferentment a Noruega, Finlàndia, Suïssa i Bèlgica sobretot, i també a Veneçuela.

Hi ha un aspecte que voldria tocar i que no té relació amb el tema que tocam ara, i és que vull aclarir a tots els socis que els que ho vulguin fer, sempre voluntàriament —ens demana que remarcuem això de voluntariament— podem aportar 10 ptes. per quilo de verd que entreguin per elaborar i se'ls hi farà un

"La venda del pinyol tan sols paga el 10 per cent del cost d'elaboració".

12 per cent d'interès.

Tocarem altres aspectes sempre interessants però per falta d'espai creim més oportú donar lloc a altres opinions que podran o no contrastar amb les exposades abans.

Sense dubte són molts els problemes que hi ha, i més ara que abans. La competència exterior —Turquia, Israel, Califòrnia, etc.— per causa de disposar de mà d'obra més barata, potser un clima que permet uns índex més baixos de sofre, qualitats diferents que permeten una millor elaboració en sec, etc. farà necessari i urgent cercar solucions a l'elaboració i comercialització de l'albercoc. Un exemple del problema el tenim en la mà d'obra. Tots recordam quan abans de la plaga, arribada la campanya era fàcil trobar gent disposada a treballar hores i hores per tal de treure el màxim d'albercoc representant per quasi tot el po-

ble —quedava pràcticament paralitzada qualsevol activitat durant el temps del sequer— uns ingressos molt substanciosos i que significaven una ajuda interessant per moltes de famílies treballadores. Avui tot ha canviat. El món del treball s'ha complicat. Ja no es pot aturar l'activitat d'una fàbrica industrial per anar

"Es necessari mecanitzar l'elaboració, ja que els costos actuals són molt alts".

al sequer, cosa que antes passava. Avui, segons ens han manifestat industrials dedicats a l'albercoc, si no fos per gent jove, sobretot estudiants o gent que no té feina, no es podria dur a terme la campanya, tenint en compte que aquesta gent normalment, no és que no faci tanta feina com la d'abans, sinó que no està disposada a fer les hores que antes es feien. Per altra part aquests circumstancials treballadors troben que les hores es paguen a preu molt baix.

Altres productors també ens han manifestat que pel petit conrador l'única solució és fer el sequer ells mateixos i vendre el sec, ja que si no ho fan així la ganància se le'n du el comerciant, o que a la cooperativa els costos són molt elevats pel que fa a l'elaboració.

De tots aquest problema en xerrarem amb Pere Mulet, que ens manifestà que per causa dels alts costos de la mà d'obra es perdria enguany a Porreres d'un 20 a un 25 per cent de la cullita i que el preu serà baix, de 8 a 10 ptes. quilo

de verd.

-Com veus la campanya?

-Enguany serà una de les millors dels darrers 10 anys. Si no plou la fruita potser sigui de molt bona qualitat, encara que serà un poc petita, i rendirà molt. Però com hem dit abans no serà un any molt rentable pel productor.

-Quina quantitat calcules es produirà a Porreres?

-Es mal de dir, però podeu posar que de 500 a 600 tones de sec —unes 2.500 a 3.000 tones de verd—.

Calcul que hi haurà uns 15 sequers petits que aportaran unes 35 tones de sec.

Calculant sobre les quantitats que ens ha donat en Pere de Son Moo, es pot dir que aproximadament entre jornals i fruita la campanya d'enguany suposarà uns 30 milions de ptes. pels porrerencs. Tenim en compte que elaborar un quilo de fruita costa de 10 a 12 ptes, sempre segons en Pere.

Referent al pinyol, Pere ens diu que enguany el preu serà sobre les 20 ptes, quilo el dolç i l'agre a 5 ptes. com a molt.

Cent quilos de fruita solen donar 5'3 quilos de pinyol —afegeix en Pere— i que la venda de pinyol tan sols paga el 10 per cent del cost d'elaboració, quan abans es deia que amb el pinyol es cobria aquest cost. Això per fer-se una idea del que ha augmentat aquest cost.

Un altre aspecte que volgueren demanar a Pere Mulet, és el de l'ensofrat amb plàstic.

-Pràcticament vaig ésser jo que ho vaig introduir a Porreres. Ho vaig trobar cercant pels llibres, no ho vaig inventar jo evidentment, en-

cara que ja es conegut per quasi tothom. Consisteix en tapar de 15 a 20 piles de canyissos amb plàstic, deixant un poc de marge perquè l'albercoc pugui respirar. Llavors si és un dia de poc vent, es deixa a la part d'on bufa un espai d'un metro quadrat on s'hi posa el sofre i així amb l'aire es reparteix el gas regularment per tot.

Amb aquest sistema s'ha de posar un poc més de sofre que dins ensofrador. ¿Quina mida?. Es fa a ull. Es requereix un coneixement que tan sols dona l'experiència. Per que se faci una idea de la quantitat que se posa, per 3 tones emprant de 7 a 8 quilos de sofre —resulta un producte sec amb un 3 per mil de sofre— Dins l'ensofrador el sec sol sortir amb un 2 per mil.

Una altra opinió que hem volgut tenir amb comte ha esta la de Damià Mora, i amb ell hem volgut tractar preferentment la problemàtica de l'exportació.

"No estic d'acord amb els que diuen que els albercocs van barats quan n'hi ha molts".

-El problema més gros amb que em trobo és la manca de regularitat en la producció a Porreres, tenim uns anys més bons que els altres produint-se unes oscil·lacions importants que fan que alguns anys no poguem complir amb el que mos demanen els clients de l'exterior. Per exemple Turquia no es troba amb aquest problema. Té un índex de producció més estable any a any. L'any passat produí 8.000 tones de sec. Enguany s'acostarà a les 12.000 tones i això fa que difícilment poguem competir amb aquests països. Califòrnia produí la temporada passada 6.000 tones i enguany està prevista una producció de 4.000 tones. Això sense tenir en compte a països nous productors que irrumpiran el mercat aquest any com poden ser

← La campanya del sequer d'albercoc...

Argentina i Xile que practi- cament acapararan el mercat de Sudamèrica.

Un altre problema és el de la qualitat del nostre albercoc. Per una part a aquest respecte tenim avan- tatges i per l'altra no. Es així que l'albercoc típicament mallorquí té un tant

per cent de sucre molt alt i un percentatge baix de fib- ra, i això és un gran avan- tatge. Però en canvi té un grau d'acidesa molt alt, el que també passa amb el ta- ní, que es el que determina que l'albercoc torni ne- gre, havent de posar molt de sofre per aquesta circumstàn- cia.

El "canino" té per el contrari uns percentatges més baixos de sucre i taní, però té molta de fibra, no essent bo per fer pasta per- què no lliga bé, no donarà mesclures homogènies.

-Creus que l'elaboració de l'albercoc tal com la feim aquí té futur?

-Jo crec que sí. Però tal como elaboram a Porre-

res és necessari cercar els clients adequats, és a dir els clients que cerquen el nostre producte. Sempre hi ha uns clients interes- sats per un albercoc sec amb àcid, com és el nostre. Se tracta de trobar-los, i després mantenir-los.

-En quant al problema sanitari, què ens pots dir?

-El problema sanitari és un altre dels handicaps en que mos trobam, no hem d'oblidar que el producte que oferim té uns percentat- ges importants de toxicitat. El sofre és un tòxic, tothom ho sap. Es tracta de produir mentres mos ho permetin les característiques dels nos- tres albercocs un sec amb la menos quantitat possible de sofre. I el sistema que no- saltres tenim és molt rudi- mentari per aconseguir-ho. Es necessari mecanitzar molt l'elaboració donat que per el sistema d'ara els cos- tos són molt alts. Hi ha sis- temes per baixar l'índex de sofre, però l'inversió neces- sari és molt alta i practica-

ment fa impossible que es pugui dur a terme. Hem de tenir en compte que la cam- panya només durà un més, i invertir molt de milions per a un mes d'activitat no resulta rentable. Una altra cosa seria si fos possible secar altres tipus de fruita com maduixes (cast. fresas), melicotons, etc. cosa per- fectament viable. Així s'ompliria un temps de l'any important i ja faria més rendable aquesta inversió. Com actualment estan les coses no hi possibilitat.

Per exemple un sistema seria el de rompre la molè- cula d'aigua de l'albercoc per llevar-li humitat —re- duir-la a un 25 per cent— amb gas inert o vapor d'aigua a una temperatura adequada i solsment afe- gir-li després sofre per a la conservació, el que reduiria l'índex de toxicitat en un 5 per mil. Però tornam al que deiem abans, el ti- pus d'inversió a fer és, tal com ho tenim ara, impossi- ble.

-On exportes més ara?

-Ara export quasi un 80 per cent de la producció a Europa. Després en quanti- tats sense importància a Bra- sil, Veneçuela, USA, Cana- dà, Japó, etc.

Puc dir, encara que no m'ho hagi demanat, que enguany el preu d'exporta- ció es reduirà d'un 15 a un 25 per cent respecte de l'any passat.

-Com veus que pot re- percutir en tot aquest negoci, si entram al Mercat Co- mú?

-L'entrada al Mercat Comú ens durà a haver de canviar un poc els planteja- ments. De cada dia els go- verns dels països membres

imposen uns percentatges més baixos de sofre. No mos quedarà més remei, si volem competir, que haver de bai- xar els nostres. Hi ha mètodes que ho possibiliten, amb una inversió que és possible.

-Però tenint en compte que la única manera de de- fensar la rentabilitat de l'al- bercoc per part del petit productor, com deis, és fer el sec ell mateix, com se podrà controlar el percentatge de sofre? Supòs que si és difícil fer la inversió ne- cessària per vosaltres, més ho deu ésser pels petits que no tenen mitjans eco- nòmics?

-El petit productor hau- rà de elaborar amb el siste- ma rudimentari de sempre i l'exportador una vegada rebut el seu sec, l'haurà de tractar convenientment per tal de reduir l'índex de sofre per a poder-lo ven- dre a l'exterior.

-I això no farà baixar el preu de compra del sec?

-Això és realtiu, ja que jo tenc coratge d'aconseguir amb el producte així tractat un preu de venda superior a l'actual en quasi 100 ptes. més per quilo.

Aquesta ha estat l'opi- nió de Damià Mora, amb el que podríem dialogar molt més temps, cosa que prome- ten fer en una pròxima ocasió.

M. Lladó i J. Sorell.

Més de 1200 persones treballen als sequers de Porreres

Tal volta l'actual campanya dels albercocs no sigui igual de numerosa que la de fa dos anys perque sembla que no s'han hagut de tirar albercocs sense poder elabo- rar, bé que és cert que les cambres frigorífiques juguen avui un paper molt important, quan hi ha excedents. El que sí pareix que ha millorat és l'aspecte organitzatiu i humà. Els sequers estan bastant organitzats, sobre tot els grans, i no han dubtat en emprar una quantitat gros- sa de gent, tot i que en el cas de la Cooperativa Agríco- la la mecanització comença a ser important: màquina de xapar i altres funcions, crancs elevadors, etc. que no suposa una eliminació considerable de treballadors si no que una capacitat més alta d'elaboració del producte.

Més de 1.200 persones treballen, segons les nostres estimacions, a les meses dels albercocs a Porreres, quan- titat que recolleix únicament les que fan feina als se- quers importants de la vila, a això hi ha que afegir tota aquella gent que aixeca l'albercoc a fora vila, i tots aquells sequers de règim familiar que aporten una bona part de persones que també s'hi dediquen.

Quant a gent externa es creu que unes 200 persones han aconseguit feina aquests dies a Porreres, havent-hi inclús un grup provinent de la Península. Joves en atur, de fora i de la vila, majors, i famílies senceres troben una petita solució econòmica als seus problemes quan Porre- res és la capital de l'albercoc. Tant de bo si en els preus tot quedassin contents!.

Se ven una quarterada de terra a Son Mut, dins el terme de Montuïri.

Sínia amb aigua, terra molt bona.

Informació: Carrer des Pasaraix, 102 - Porreres

GUARDERIA "MAFALDA"

HORARIO

Días Laborables:

**Mañanas de 7 a 1
Tardes de 2 a 7**

Precio: 3.500 pts. al mes

Media jornada tanto mañana como tarde: 1.750 pts. mes

Si prefieren horas alternas: a 50 pts. hora.

Noches-tardes, sábado y domingo: a 100 pts. hora

C/ Call, 60 - Porreres

VOLTA A MALLORCA EN BICICLETA

Del dia 1 al 15 d'agost es farà, si el temps no ho impedeix, la VOLTA A MALLORCA EN BICICLETA.

Aquesta volta consistirà en fer un passeig vorera de mar per a tota l'illa. No es tracta de cap carrera ni de cap competició, simplement i valga la redundància, un passeig tira tira a ran de mar.

La partida serà dia 1 d'agost de Porreres, per llavors seguir cap a Campos fins arribar a Cala Pi, on podrem acampar, i a la matinada proseguir el camí.

Degut a les altes temperatures que afecten aquest estiu a Mallorca, els quilòmetres més pesats se fan a la matinada o a la nit.

El total de quilòmetres, "grosso modo", és de 440 i el promig de cada dia de 30-40 quilòmetres.

EQUIPAMENT NECESSARI I INDISPENSABLE

1.- Una bona bicicleta (millor que no sigui plegable) amb unes bones culeres.

2.- Una motxilla amb els objectes personals (se recomana poca roba i coses lleugeres).

3.- Sac de dormir.

4.- Tendes de campanya? (segons el nombre de participants)

5.- Queviures.- S'aniran comprant així com passem pels pobles per evitar el pes de les motxilles.

ETAPES I ITINERARI A SEGUIR

1 dia.- Porreres - Cala Pi	40 quilòmetres
2 dia.- Cala Pi - S'Arenal	28 quilòmetres
3 dia.- S'Arenal - Illetes	30 quilòmetres
4 dia.- Illetes - Port d'Andraitx	25 quilòmetres
2a. ETAPA	
5 dia.- Port d'Andratx - Estallencs	25 quilòmetres
6 dia.- Estallencs - Valldemossa	25 quilòmetres
7 dia.- Valldemossa - Sóller	20 quilòmetres
8 dia.- Sóller - Lluc	30 quilòmetres
9 dia.- Lluc - Port de Pollença	33 quilòmetres
10 dia.- Port de Pollença - Son Serra de Marina	35 quilòmetres
3 ETAPA	
11 dia.- Son Serra - Cala Ratjada	25 quilòmetres
12 dia.- Cala Ratjada - Port de Manacor	38 quilòmetres
13 dia.- Port de Manacor - Cala Sa Nau	25 quilòmetres
4 ETAPA	
14 dia.- Cala Sa Nau - Cap Salines	28 quilòmetres
15 dia.- Cap Salines - Porreres	38 quilòmetres

Tots els interessats, es poden dirigir a na JOANA MORA. Telf. 647077, com més prest millor, i així entre tots ho podrem acabar d'organitzar. Anims! Fora por!

(NOTA: Hi ha persones que s'han ofert en fer-nos alguna visita amb el cotxe i al mateix temps dur-nos alguns aliments).

PRESENTACIO DEL LLUM D'OLI núm. 13

El dissabte dia 13 de juny es va fer la presentació oficial del nou "Llum d'Oli" en un acte que tengué lloc al nostre local social i que registrà una notable assistència. La presentació de la revista fou feta per Joan Barceló, president de l'Agrupació, que exposà els distints raonaments que havien mogut a l'entitat a fer el canvi. Després tengué lloc la presentació dels redactors i col.laboradors, iniciant-se un intercanvi d'opinions entre públic i responsables de la redacció. Finalment intervingueren els representants de les entitats porrerrenques Josep Roig (U.D. Porreres), Francesc Sastre (Batlle), Joan Bauçà (Club Motorista), Miquel Ferrà (PSOE), Sebastià Roig (Consell Parroquial) i Leiva (Associació Pares C.N.M.) seguint un col.loqui obert i un petit refrigeri.

Especial interès tengué la part econòmica de la publicació, prometent ajudar algunes entitats i persones. Hi ha que dir que totes les persones interessades en subscriure's poden rellenar la butlleta que surt a la plana 11 o alguna de les targetes fetes per aquest tràmit, adreçant-se a algun membre de l'Agrupació o de "Llum d'Oli". Els interessats en conèixer la tarifa publicitària també ho poden fer a qualsevol membre de la revista.

"Llum d'Oli" és una publicació oberta a tothom i a Porreres, imparcial quant a continguts, modesta en medis i amb una gran voluntat de servei a la comunitat. Tots la podem fer possible.

DEU ANYS D'EXCURSIONISME DE LA MA DE L'AGRUPACIO CULTURAL

No hi ha dubte que una de les seccions de l'Agrupació Cultural que més han funcionat fins als moments actuals ha estat l'excursionisme. Han estat molts els racons de la geografia illenca que hem descobert per primera vegada a través d'aquestes excursions.

A més de tenir un contacte amb la natura i observar la vegetació, els torrents i els cims creiem que aquestes eixides han suposat la convivència, al menys durant un dia, d'un grup de porrerrens de professions, edats i mentalitats diferents.

Hem patit fret, calor, pluja, etc. però les rialles o les cançons, especialment a la tornada dins l'autocar, han contribuït a oblidar-ho tot.

Quina llàstima que ara la gent ja no s'hi apunti i d'aquesta manera se'n van a n'orris.!

BALANÇ DE LES EXCURSIONS REALITZADES EN AQUESTS DARRERS ANYS

Curs 1.974 - 75

Puig de l'Ofre	Puig de Massanella (22-XII-74)
Volta al Puig Roig (26-I-75)	Puig de Galatzó (16 II-75)
Castell del Rei (16-III-75)	Talaia d'Alcúdia (13-IV-75)
Castell d'Alaró (25-V-75)	Illa de Cabrera (7-IX-75)

Curs 1975-76

Cala Matzocs (19-X-75)	Cova de ses Bruixes (23-XI-75)
Camí des Cingles (25-I-76)	Avenc de Son Pou (7-III-76)
La Trapa (28-III-76)	Torrent de Pareis (22-VIII-76)

Curs 1976-77

Na Foradada (10-X-76)	Puig de Tomir (31-X-76)
Comuna de Bunyola (21-XI-76)	Castell del Rei (21-XII-76)
Puig de Massanella (23-I-77)	Puig des Teix (6-II-77)
Puig de l'Ofre (6-III-77)	Volta al Puig Roig (19-III-77)
Illa de Cabrera (19-VI-77)	Torrent de Pareis (4-IX-77)

Curs 1977-78

Talaia d'Alcúdia (2-X-77)	Cova de ses Bruixes (12-X-77)
Camí des Cingles (1-XI-77)	Avenc de Son Pou (13-XI-77)
Puig de Massanella (8-XII-77)	La Trapa (12-II-78)
Talaia Moreia (12-III-78)	Castell d'Alaró (16-IV-78)
Na Foradada (14-V-78)	Illa de Cabrera (2-VII-78)
Port de Sóller -Formentor (20-VIII-78)	
Torrent de Pareis (3 -IX-80)	

Curs 1978-79

Cala Matzocs (8-X-78)	Puig de Tomir (5-XI-78)
Puig de l'Ofre (11-II-79)	Vall d'Ariant (1-V-79)
Torrent de Pareis (26-VIII-79)	

Curs 1979-80

Castell d'Alaró-Orient (16-XII-79)	Torrent Pareis (14-IX-80)
------------------------------------	---------------------------

Curs 1980-81

Biniarroi (12-X-80)	La Trapa (14-XII-80)
Castell del Rei (25-I-81)	Castell de Santueri(en bicicleta, 19-III-81)

i... tal vegada alguna altra abans que acabi l'any.

PROFESSORA D'E.G.B.

DONA CLASES PARTICULARS
ESTIU I HIVERN

Informacio: MARGALIDA MORA LLANERES

C/. Pou Florit, 42. PORRERES

TALLER MECANIC

RAFAEL BARCELO

Carrer Palma s/n. Tel. 64 60 42

MONTUIRI

El Porreres, segon al torneig de Primavera

La U.D. Porreres una vegada acabada la lliga de tercera divisió, juntament amb l'Espanya de Llucmajor, Felanitx i Manacor, organitzà un torneig quadrangular substitutiu del torneig de primavera que es feia abans, amb l'únic fi de provar a possibles nous jugadors per les respectives plantilles de cara a la temporada que ve.

Els resultats dels partits disputats pel Porreres han estat els següents: Manacor -Porreres, 2-0 Espanya -Porreres, 2-3 Porreres - Manacor, 3-0 Porreres - Espanya, 3-1 Felanitx - Porreres, 4-2 Porreres - Felanitx, 2-0

El dit torneig jugat pel sistema de lliga pel

Porreres ha resultat molt interessant, ja que el que interessava primordialment a l'entrenador porrerenc era veure amb acció el màxim possible de jugadors, de cara a que quan comenci la pròxima lliga l'equip ja pugui estar perfilat en gran part, encara que ja se sap que a darrera hora se poden incloure més jugadors nous, capítol que suposam no tancat.

El nivell de joc demostrat pels que han vestit la camiseta roja pot considerar-se bo, ja que molts d'ells han demostrat tenir qualitat i tècnica que juntament amb un perfecte acoplament, podran donar un bon resultat a l'equip.

Pep Mayol

SANTI PONS, DE MENORCA, GUANYA EL II CAMPIONAT DE BALEARS D'ESCACS JUVENIL QUE VA TENIR LLOC A PORRERES.

Durant els dies 17, 18, 19, 20 i 21 de juny va disputar-se al local de l'Agrupació una important competició d'escacs interinsular amb el patrocini de la Federació Balear d'aquest esport i l'organització de la nostra Secció d'Escacs. Guanyà el ciutadellenc Santi Pons que feu un torneig molt fort —no de bades és el campió absolut de les Illes— seguit a la segona plaça per Joan Gayà, de Ma-

nacor, ambdós obtenen la classificació pel Campionat d'Espanya que tindrà lloc a Reus. Els restants jugadors realitzaren un campionat molt igualat sobre tot entre l'eivissenc Capdevila, el menorquí Tomeu Pons i en Gayà, no decident-se pràcticament cap posició fins a la darrera jornada.

La classificació final fou la següent:

1er. Santi Pons (Menorca), 4 punts; 2on. Joan Gayà (Mallorca), 3; 3er./4rt. Andreu Capdevila (Eivissa) i Joan Muñoz (Mallorca), 2'5; 5é. Tomeu Pons (Menorca), 2 i 6é Joan Torres (Eivissa), 1 punt.

Joan Barceló.

Ciclisme: Inauguració del C.C. Monti - Sion Roxa

El passat dia 28 començava la seva trajectòria com a club local el Club Ciclista Monti-Sion-Roxa, organitzant una carrera bastant dura de 133 Km. de recorregut comarcal i de traçat planer, que va guanyar a l'esprint el juvenil Nicolau Jaume seguit per Jaume Salvà, del Monti-Sion-Roxa. El millor porrerenc i únic que acabà la prova fou Joan Mora (Pança) que arribà dins el grup gros de corredors.

Aquesta carrera, denominada II Memorial Miquel Garcías, era reservada a aficionats de la i 2a. categoria i juvenils. Els porrerencs tengueren mala sort, així Toni Garau que protago-

nitzà una escapada fou caçat al segon pas per Porreres i Rafel Cerdà (de Sa Serra) espanyà la bicicleta, quan era un dels homes que més interès podia donar a la carrera. Joan Vidal també es retiraria. Arribarien al final 24 corredors. Molt de públic, tant a Porreres com als pobles veïns i bona organització d'aquesta nova entitat, que compte amb un dels equips més forts de Mallorca.

Enhorabona a Gabriel Barceló, president, a Bartomeu Bauçà, director tècnic i a les firmes que donen suport ROXA i VIBRATS BARCELO.

Joan Barceló.

Diumenge, dia 19

Corregudes de moto damunt terra

Organitzat pel Moto-Club Monti-Sion tindrà lloc el proper diumenge dia 19 a les 10,30 del matí un espectacle mai vist a Mallorca: una prova de "Mototierra", especialitat que es realitza amb motos de cross, molt espectacular, i que serà reservada a les categories de Seniors i Juniors. Lloc: Son Calderó, carretera de Porreres a Vilafranca, Km. 3.

Esperem que sigui un altre èxit esportiu del Moto-Club.

L'Equip juvenil de Porreres, tercer al Trofeu Ca'n Mariano

L'equip dels juvenils del Porreres ha participat en el Torneig Ca'n Mariano a Campos, enfrontat-se en l'eliminàtoria prèvia amb el Felanitx, equip que va guanyar al Porreres per 2 gols a 1, perdent tota possibilitat de jugar la final, malgrat la gran entrega de tots els

seus jugadors.

Després en el partit per al tercer i quart lloc, s'enfrontà a l'Espanya en el que una vegada més i degut a la entrega es va aconseguir remuntar un resultat advers de 0-2, arriant al final del partit amb un clar i rotund 5-2 al nostre favor.

PEP MAYOL

Imatges del passat

Aquesta fotografia va esser feta probablement l'any 1932 (II República). Toca l'Orquestra "Porreras" a una festa de la que es feien en temps de primavera. Avui el camp de N'Herreveta no és el mateix que abans, quasibé totalment destruït. A veure quantes persones coneixereu...

Urgeix el tractament contra el mildiu: bones notícies

Com sabem tots els agricultors, aquests temps que gaudim de canvis meteorològics —humitat i sol— afavoreixen l'aparició del nefast mildiu a les vinyes. La bona notícia es deu a que s'han trobat noves matèries per combatre eficaçment la ditxosa malatia. Les seves propietats són que pasada una hora del tractament la pluja no li fa res, no renta la planta concretament, durant amb eficàcia 14 dies, si es tracta com a màxim als 4 dies d'haver començat l'enfermetat.

Quan el gra sigui com a una monjeta, aquest tractament s'ha de canviar per altres de coure o mesclades.

Els noms comercials autoritzats són els següents: Antracol triple, Ertimix, Ertimix Cúprico, Milzán, Remiltine, Trimiltox Plus, Trimiltzan, Mikal, Ridomil Plus, Caltan Plus, Vamin, Ridomil Combi.

Tots els nomenats no afecten a la fermentació i altres qualitats dels vins.

LLUM D'OLI

Butlletí Informatiu de l'Agrupació Cultural de Porreres. Núm. 14 JULIOL 1981

D.L. PM 76/1.979

Redacció/Administració/Publicitat: Carrer de l'Almoina, núm. 67-1er. Porreres Mallorca.

Preu subscripció: 500 pessetes (un any).

Número solt: 50 pessetes.

Imprès als tallers d'Edicions Manacor S.A. en ofset

Edita: AGRUPACIO CULTURAL DE PORRERES

Els articles publicats reflexen únicament l'opinió dels seus autors.

Han fet aquest "LLUM D'OLI":

Macià Lladó, Joan Barceló, Climent Picornell, Maria Barceló i Crespí, Joana Mora, Rafel Ferrà, Francesc Llinàs, Pep Mayol, Joana Matas, Joan Melià, Guillem Torres, Joan Sorell, Joan Barceló i Sebastià Vidal.

A PORRERES podeu comprar el LLUM D'OLI a:

Llibres Barceló.
Llibreria Melià.
Estanc núm. 1.
Ca'n Pepito.
Estanc núm. 3.
Ca'n Murtó.

VOLEU SUBSCRIVIR-VOS A "LLUM D'OLI"? SOU SOCI DE L'AGRUPACIO CULTURAL?

Nom i cognoms.....
Domicili.....
Població.....
Província.....Telèfon.....

M'interesa esser soci de l'Agrupació Cultural de Porreres (1.000 pessetes)

Em voldria subscriure a "LLUM D'OLI" per un any (500 pessetes)

Som soci, però vull fer una quota voluntària de..... pessetes a la Revista

Efectiu   Taló Bancari   Domiciliació bancària

Data.....
Signatura

Marcau amb una X el que interressi.

Envii aquest cupó a AGRUPACIO CULTURAL DE PORRERES. Carrer de l'Almoina, no. 67. PORRERES (MALLORCA).

CASA Segura

Gral. Mola, 22 Tel. 64 73 34   PORRERES

**ELSHI OFEREIX EN EXCLUSIVA EL
T.V. COLOR KOLSTER AMB TRES
ANYS DE GARANTIA TOTAL**

(PECES DE RECANVI, MA D'OBRA, DESPLAÇAMENT)

PREUS INSUPERABLES!

CANTERA GRAVILLA

SON AMAT

NOMBRE COMERCIAL REGISTRADO